

Belevingsonderzoek Duits 2017

Belevingsonderzoek Duits 2017

RESULTATEN EN AANBEVELINGEN

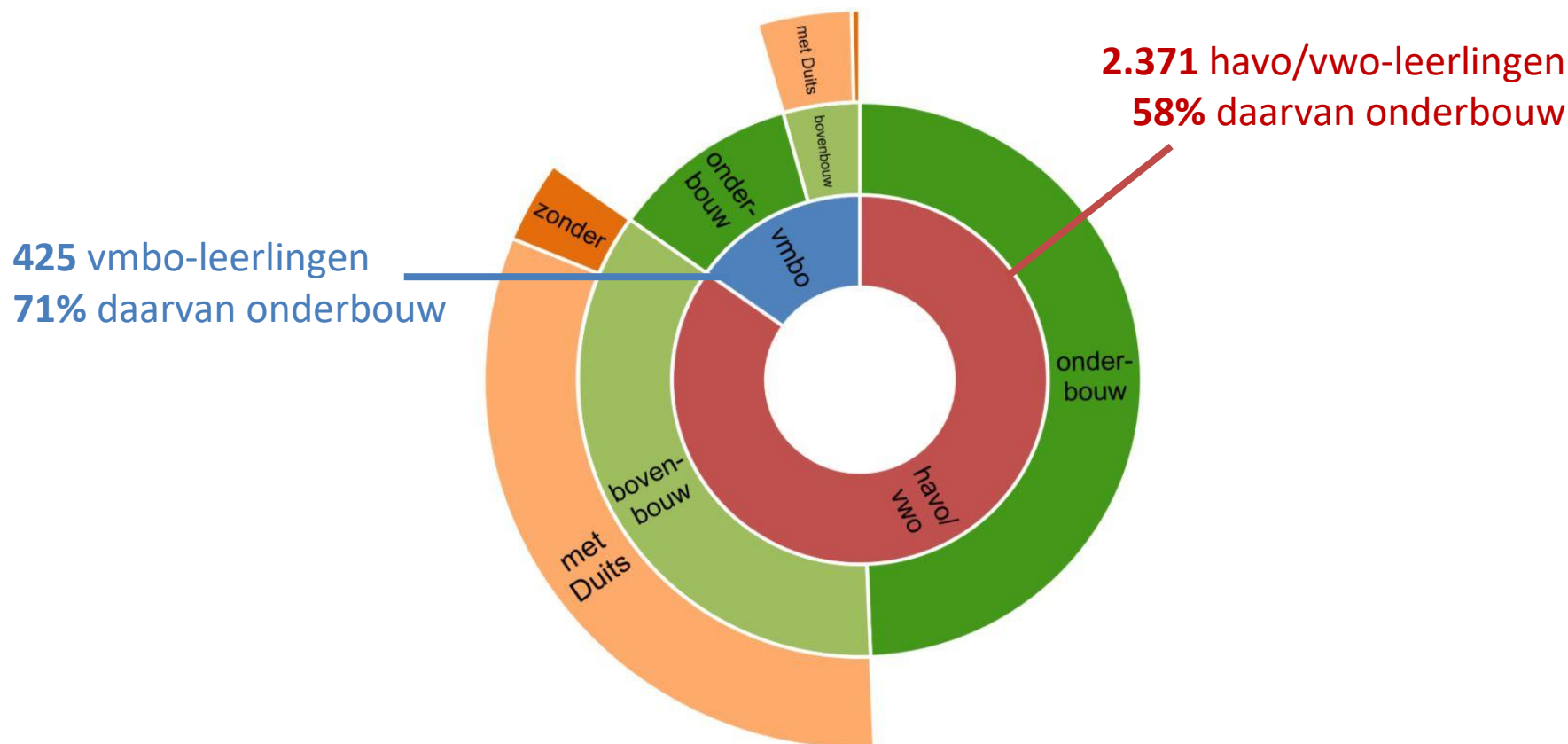
Over het onderzoek

- ▶ Het Belevingsonderzoek Duits is een onderzoek naar de beleving van het vak Duits onder middelbare scholieren.
- ▶ Het is de tweede keer dat het onderzoek is doorgevoerd.
- ▶ De eerste keer was in 2010 naar aanleiding van de lage belangstelling voor het vak Duitse taal en cultuur onder studenten.
- ▶ De resultaten leidden destijds tot de oprichting van de Actiegroep Duits die zich sterk maakt voor de Duitse taal in Nederland.

De Actiegroep organiseert de jaarlijkse Dag van de Duitse taal en de Mach-mit-Mobil.

Deelnemende leerlingen

Deelnemende scholen

Aanleiding

- ▶ Het grootste probleem voor het onderwijs Duits is het (groeierende) lerarentekort voor dit vak.
- ▶ Dit onderzoek probeert daarom te analyseren hoe de interesse voor het vak en het land dermate gestimuleerd kan worden opdat de leerling kiest voor een studie Duits (bijv. de Lerarenopleiding Duits, de studie Duitse taal en cultuur of Duitslandstudies).

Methode

- ▶ Kwantitatief onderzoek uitgevoerd met behulp van digitale vragenlijsten. Hieraan hebben 2.796 leerlingen en 31 docenten deelgenomen.
- ▶ Aanvullend kwalitatief onderzoek met 11 andere docenten, in de vorm van telefooninterviews.
- ▶ Deze dienden ter verdere interpretatie van de onderzoeksresultaten.
- ▶ Anders dan in 2010 zijn bij dit onderzoek lesmethodes en onderlinge verbanden onderzocht.

Resultaten

- ▶ De Duitse les is volgens de helft van de leerlingen ‘heel makkelijk’ of ‘redelijk makkelijk’ te volgen.
10% meer dan in 2010
- ▶ Daarnaast ervaren scholieren de Duitse les over het algemeen als ‘redelijk interessant’ (bijna 35%).
Ook 10% meer dan in 2010

Resultaten

- ▶ Bijna 40% van de ondervraagde leerlingen vindt de Duitse taal ‘zeer interessant’ of ‘redelijk interessant’.

7% meer dan in 2010

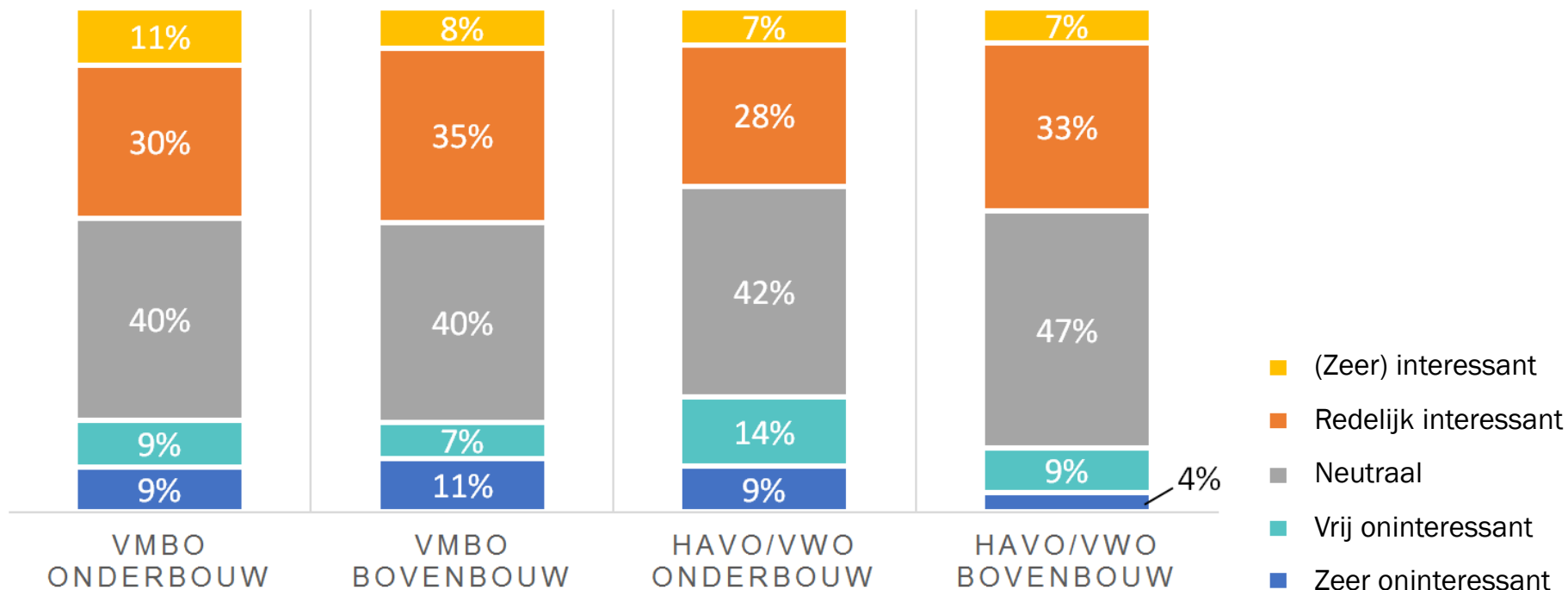
- ▶ Een grote groep – meer dan 40% van de leerlingen – staat ‘neutraal’ tegenover de taal.

10% meer dan in 2010

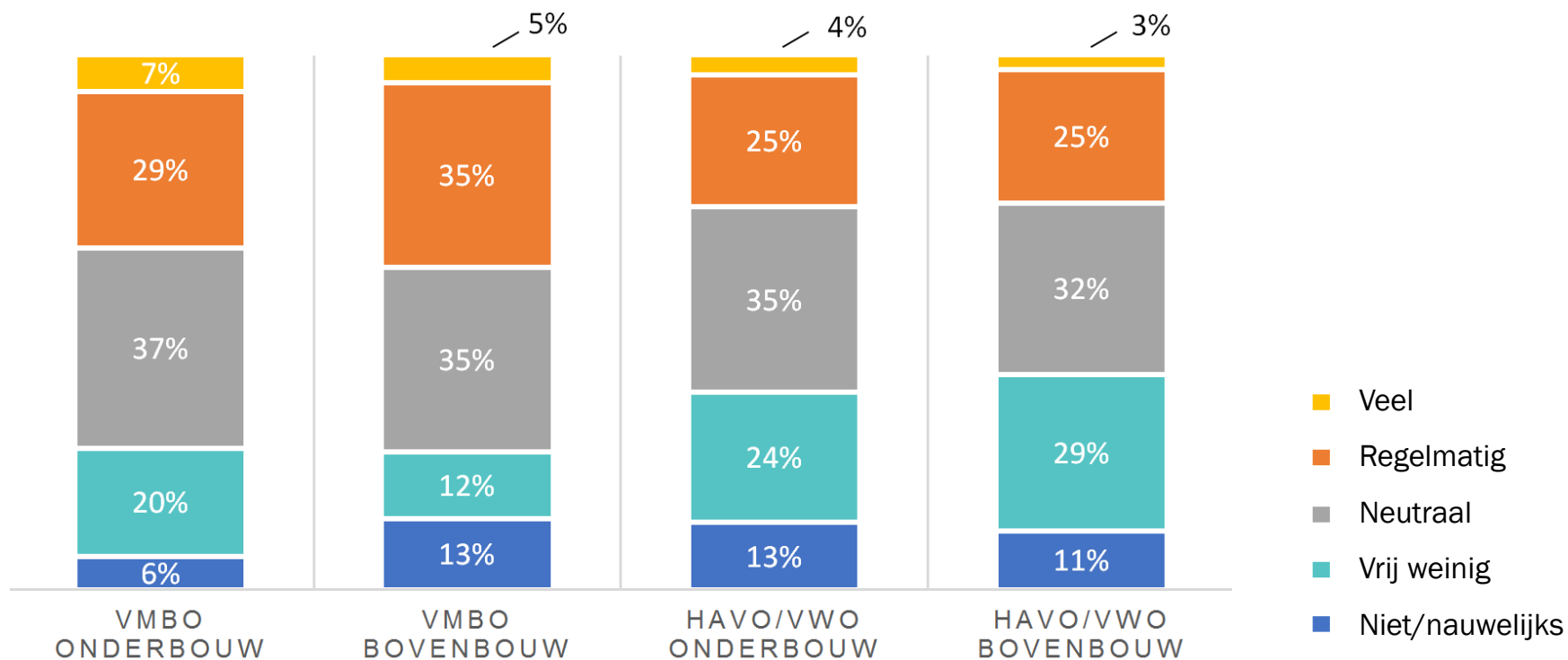
Resultaten

HOE INTERESSANT VIND JE DE DUITSE TAAL?

Resultaten

HOE VAAK SPREKEN DE LEERLINGEN DUISTS?

Resultaten open vragen

- ▶ Op de vraag “Welke bekende Duitse personen ken je?” noemden de meeste scholieren Bondskanselier Angela Merkel.

In 2010 was dit nog Adolf Hitler

Resultaten open vragen

- ▶ In alle ondervraagde groepen is *Mein Kampf* het bekendste Duitstalige boek. *Der Vorleser* is een goede tweede in de bovenbouw.
- ▶ In de onderbouw en op het vmbo weten echter veel leerlingen (tot zo'n 60%) geen enkel Duitstalig boek te noemen of ze noemen hun eigen lesmethode.
- ▶ Duitse Filmtitels zijn bekender onder de leerlingen. Vaak genoemd: *Die Welle*, *Fack ju Göthe*, *Das Leben der Anderen* en *Der Untergang*.

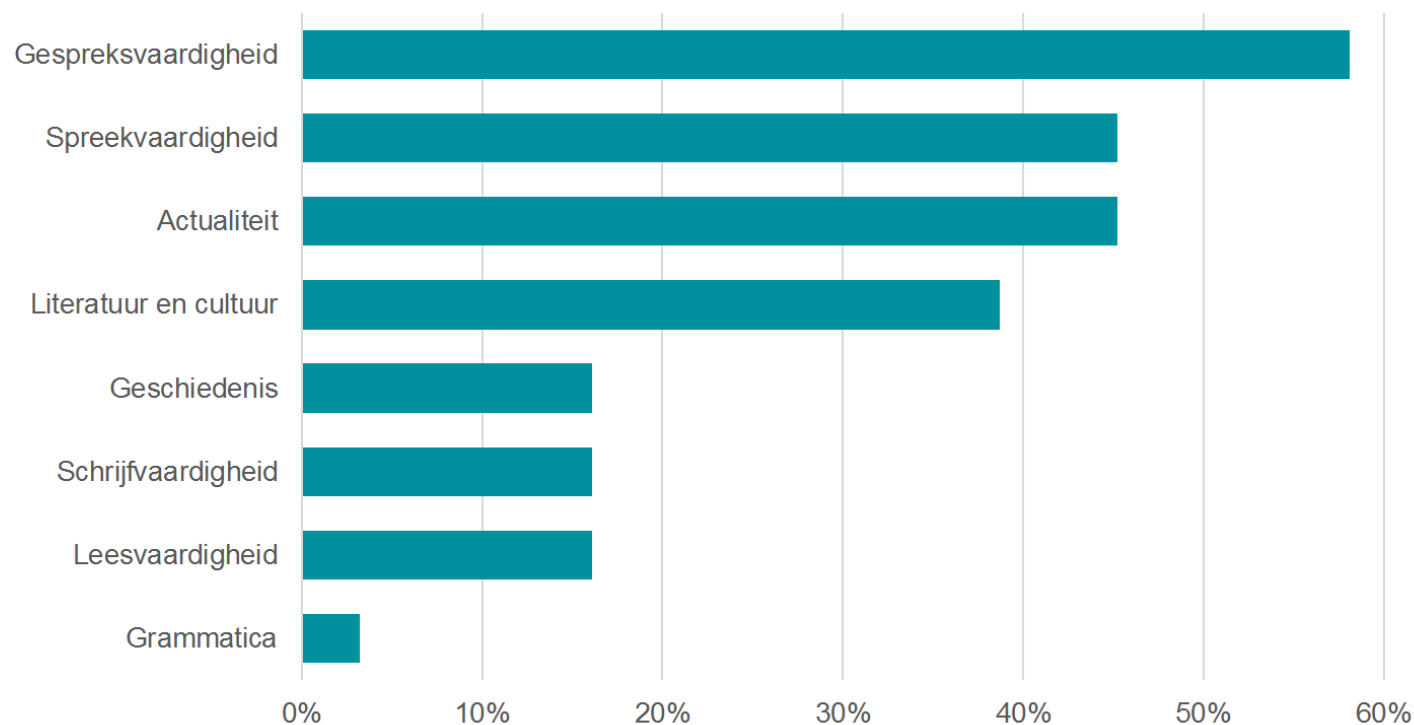
Resultaten open vragen

- ▶ Gevraagd naar namen van Duitse schrijvers, weet meer dan 58% van de bovenbouwleerlingen havo/vwo geen antwoord te geven.
- ▶ De top drie die daarop volgt, bestaat uit Goethe, Kafka en Hitler.
- ▶ Onderbouwleerlingen weten nog vaker geen antwoord op deze vraag te geven.
- ▶ De bekendste Duitstalige muziek is zangeres Nena gevolgd voor de band Rammstein.

Resultaten docentenenquête

WAAR ZOU MEER AANDACHT VOOR
MOETEN ZIJN IN DE METHODE

Onderlinge verbanden

- ▶ Er is een samenhang tussen de hoeveelheid Duits die leraar en leerlingen in de les spreken enerzijds en de waardering voor het vak en het besef van het nut ervan anderzijds.
- ▶ Als er in de les aandacht is voor actuele ontwikkelingen in Duitstalige landen, waarderen leerlingen het vak meer en beseffen ze het nut ervan beter.

Onderlinge verbanden

- ▶ Het aanbieden van opdrachten naast de lesmethode hangt samen met een positieve waardering van het vak Duits en de beleving van het nut.
- ▶ Vmbo-leerlingen die kennis hebben gemaakt met de Mach-mit-Mobil staan positiever tegenover de Duitse taal dan vmbo-leerlingen die geen kennis hebben gemaakt met de Mach-mit-Mobil.
- ▶ Vmbo-leerlingen die kennis hebben gemaakt met de Mach-mit-Mobil ervaren het vak Duits ook als nuttiger voor het (toekomstig) dagelijks leven.

Aanbevelingen - beleidsmatig

- ▶ Versterk het bewustzijn van de socioculturele, economische en maatschappelijke waarde van het beheersen van de Duitse taal voor Nederland.
- ▶ Maak specifiek voor het vak Duits, dat een lerarentekort heeft, beleid dat erop is gericht het aantal studenten aan lerarenopleidingen te verhogen.
- ▶ Maak meer ruimte vrij voor literatuuronderwijs in de Duitse les.

Aanbevelingen - in de lespraktijk

- ▶ Laat de lesmethode los, door zelf overzicht over het curriculum te houden, eigen materiaal te ontwikkelen en ideeën uit te wisselen binnen de sectie Duits, met andere secties en met andere scholen.
- ▶ Spreek Duits in de les en houd dat zoveel mogelijk vol. Maak gebruik van taken waarmee de leerlingen zoveel mogelijk - op een natuurlijke manier - de doeltaal (Duits) gebruiken.
- ▶ Spreek met de sectie goed af welke vaardigheden getoetst worden. Geef ook literatuur, actualiteit en cultuur een plek in het PTA (programma van toetsing en afsluiting).

Conclusie

- ▶ Het schoolvak Duits is afwisselend en leuk.
- ▶ De leerling is minder negatief.
- ▶ Het imago van land én taal is licht verbeterd ten opzichte van 2010.

Maar...

- ▶ De positie van het schoolvak Duits is nog steeds precair. De leerling is erg neutraal tegenover Duits en Duitsland.
- ▶ Te weinig leerlingen raken op een duurzame manier geprikkeld door de lesstof.

